

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. Mustafa Adıgüzel
Ordu Milletvekili

Fındık piyasasında bazı büyük firmaların rekolte açıklamaları ve kanuna aykırı faaliyetlerinin serbest rekabeti önlediği herkesin malumudur. Sektör temsilcileri ve üreticiler arasında, Ferrero başta olmak üzere bazı firmaların birlikte hareket ederek fiyat oluşumunu manipüle ettiği yönünde kanaat nettir. Bu konuda daha önce Rekabet Kurumu, piyasa bozucu faaliyetleri nedeniyle Ferrero'ya ihtar da bulunmuş ve Ferrero'da kimi taahhütler vermiştir. Kanun gereği olan cirosunun %10'u oranında para cezası ise uygulanmamış ve bu konu yargı sürecindedir. Ayrıca geçen süreçte bu taahhütlerine uymamış ve fındıkta fiyat manipülasyonuna devam etmiştir. Hatta Financial Times gibi yabancı basın kuruluşlarına kaynağı belirsiz haberler de yaptırarak sektörde panik oluşturmaya kalkmıştır. Fındıkta üreticimizin ve ülkemizin net bir biçimde aleyhine olan bu süreçlerde ne yazık ki gerekli refleks verilmemekte ve TNO dahil bazı kamu kurumlarının uygulamaları da bu sürece olumsuz katkı vermektedir. Devletin istihbarat, iletişim, bilgi-belge edinme imkanları ile tüm bu organize faaliyetler ortaya konulup bu saldırılar önlenabilir.

Bu bağlamda;

1. Rekabete aykırı eylemleri tespit edilmiş ve ihtar da bulunulmuş olan Ferrero'ya, taahhütlerine uymadığı hâlde 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. Maddesi gereğince cirosunun %10'u oranında idari para cezası neden uygulanmamıştır? Bu cezayı uygulayacak mısınız?
2. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın rekolte tahmini yaklaşık 402 bin ton iken, Ferrero'nun etkili olduğu Karadeniz İhracatçı Birlikleri tarafından fındık rekoltesinin 610 bin ton olarak açıklanması, tepkiler üzerine kısa süre sonra bu tahminin geri çekilmesi; piyasada bilinçli biçimde arz fazlası algısı oluşturularak fiyatların düşürülmesi anlamına gelmektedir. Bu açık, belgeli ve tarihli piyasa yönlendirmesi girişimi hakkında Karadeniz İhracatçı Birlikleri'ne yönelik işlem başlatılacak mıdır?
3. Çok düşük rekolte ve yüksek talebe rağmen fındık fiyatlarının piyasa gerçeklerine aykırı şekilde düşmesi; Ferrero ve birlikte hareket ettiği bazı yerli firmalar tarafından manipülasyon yapıldığı gerçeğini ortaya koymaktadır. Bu manipülasyona aracılık eden ve iş birliği yapan, başta Giresun, Ünye, Sakarya - Hendek merkezli firmalar olmak üzere inceleme kapsamına alınıp bunlara da bir yaptırım uygulayacak mısınız?
4. Zirai donun hemen ardından fındık fiyatları yükseliş trendindeyken Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) önceki sezon fındığını düşük fiyattan piyasaya vermesi, yabancı alıcıların piyasa manipülasyonuna fiilen katkı sağlamıştır. Bu işlemde sorumluluğu bulunan TMO yöneticileri hakkında işlem yapacak mısınız?
5. Serbest piyasada 380 TL'ye kadar yükselen fındık fiyatlarını kısa sürede 220-240 TL bandına düşüren piyasa hareketleri ile, Fiskobirlik'in 355 TL'den alım yaptığı dönemde Yönetim Kurulu Başkanı'nın "300 TL iyidir" açıklaması sonrasında fiyatın bir anda 300 TL'ye düşürülmesi açık bir piyasa yönlendirmesidir. Fiskobirlik yönetimini de rekabete aykırı faaliyetleri hakkında incelemeye dahil edecek misiniz?